

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL TELENESŢI

MD-5801, or. Telenești, str.31 August, 9 tel: (258)2-20-58, 2-26-50, fax: 2-24-50
www.telenesti.md, consiliul@telenesti.md

DECIZIE nr. 2/8

din 31 martie 2022

**Cu privire la Programul de dezvoltare a rețelei
instituțiilor de învățământ general al căror fondator este
Consiliul raional Telenești pentru perioada anilor 2022-2025**

Urmare a solicitărilor consilierilor în cadrul ședinței Consiliului raional din 21.01.2022, examinând nota informativă a Direcției Generale Educație, ținând cont de necesitățile dezvoltării învățământului la nivel local și pentru îmbunătățirea calității educației, în conformitate cu prevederile art. 141 lit. d) și j) al Codului Educației nr. 152/2014, pct.9 alin. 6) din Regulament-cadru de organizare și funcționare a organului local de specialitate în domeniul învățământului aprobat prin Hotărârile Guvernului nr. 404/2015 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a organului local de specialitate în domeniul învățământului și a structurii-tip a acestuia, art. 4 pct. (2) lit. g¹) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, având în vedere avizul Comisiei consultative pentru probleme sociale, în temeiul art. 43 al. (1) lit. d) și j¹), art. 46 al (1) al Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Consiliul raional,

DECIDE:

1. Se aprobă Programul de dezvoltare a rețelei instituțiilor de învățământ general al căror fondator este Consiliul raional Telenești, pentru perioada anilor 2022-2025, conform prevederilor anexei (parte integrantă a prezentei decizii).
2. Șeful Direcției Generale Educație, în parteneriat cu managerii instituțiilor de învățământ general, autoritățile publice locale de nivelul I și societatea civilă, va întreprinde acțiunile ce se impun pentru realizare prevederilor prezentului Program.
3. Șeful Direcției Finanțe în comun cu managerii instituțiilor de învățământ general, va asigura planificarea cheltuielilor pentru activitatea instituțiilor de învățământ general și aviza proiectelor actelor administrative cu referire la alocarea mijloacelor financiare din componenta raională pentru educație, ținând cont de prevederile Programului nominalizat.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii urmează a fi exercitat de Vicepreședintele raionului pe domeniul social.
5. Prezenta decizie urmează a fi adusă la cunoștința titularilor funcțiilor vizate, se publică pe site-ul www.telenesti.md, inclusiv în buletinul informativ "Monitorul de Telenești" și intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al actelor locale.

Președintele ședinței

Secretarul Consiliului raional

Roman BOLOCAN

Sergiu LAZĂR

**PROGRAMUL DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ
a ÎNVĂȚĂMÂNTULUI în raionul TELENEȘTI
(ANII 2022-2025)**

Echipa de elaborare și implementare a Programului:

Pascaru Alina, șefa Direcției Generale Educație a Consiliului Raional Telenești, manager de proiect
Vleju Maria, șefa adjunctă, șefa secției evaluare, Direcția Generală Educație Telenești, coordonator de proiect

Ursu Raisa, șefa Secției Management Curricular, Formare Profesională Continuă, Direcția Generală Educație Telenești

Bologan Adela, specialist principal, resurse umane, Direcția Generală Educație Telenești

Hlusov Liuba, contabil șef, Direcția Generală Educație Telenești

Blajevschi Elena, economist, Direcția Generală Educație Telenești

Vleju Igor, inginer, Direcția Generală Educație Telenești.

Managerii instituțiilor educaționale din raion.

CUPRINS:

1. Date generale
2. Întroducere. Argument.
3. Pașaportul Direcției Generale Educație Telenești
4. Viziunea
5. Misiunea Obiective generale și specifice
6. Plan operațional de realizare a Programului
7. Monitorizare, evaluare
8. Riscuri în procesul de implementare a Strategiei.

INTRODUCERE

Prezentul Program de dezvoltare a învățământului în raionul Telenești este un document complex, care are la bază documentele de programare locală și națională (Strategia Educație, 2030; Dezvoltarea strategică a raionului Telenești).

La elaborare echipa de lucru s-a condus și de cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, care se referă la țările-membre ale Organizației Națiunilor Unite, rezumându-se la genericul: „Pace, justiție și instituții puternice”.

Programul propune o abordare obiectivă a ceea ce trebuie să se întâmple în învățământ în următorii 4 ani, pornind de la analiza situației actuale, având drept scop diminuarea efectelor crizei economice, financiare și sanitare.

Programul de dezvoltare a învățământului este un document complex elaborat în scopul identificării potențialului uman, social, economic și oportunităților de dezvoltare a educației în următorii 4 ani.

În baza analizei principalelor probleme din domeniul învățământului, Programul oferă Obiective, Recomandări și un Plan operațional de îmbunătățirea situației.

Include Pașaportul sistemului educațional al raionului Telenești, Viziunea strategică de dezvoltare a rețelei școlare, Misiunea educației, Planul de management al implementării.

Prezentul Program oferă o diagnoză a stării actuale a sistemului de educație din raionul Telenești, identifică principalele probleme în domeniu, selectează și propune soluțiile potrivite pentru rezolvarea acestora, asigură crearea în instituțiile educationale a unui climat de siguranță fizică și psihică pentru elevi, accesul tuturor elevilor la tehnologii moderne de calcul și de comunicare. Centrează managementul resurselor umane pe recrutarea, motivarea și reținerea în sistem a profesorilor cu pregătire profesională solidă, cu rezultate academice relevante, asigurând în fiecare an școlar pentru fiecare cadru didactic a cel puțin 50 ore de pregătire în funcție de nevoile identificate.

PRINCIPIILE PROGRAMULUI

Principiile care stau la baza implementării reflectă principiile fundamentale ale educației, care sunt stabilite în Codul educației ale Republicii Moldova, nr.152 din 2014:

- a) Principiul echității, în baza căruia fiecare copil, fără discriminare, are dreptul de acces la educație;
- b) Principiul calității, în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standardele naționale de referință și la bunele practici naționale și internaționale;
- c) Principiul relevanței, în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economice;
- d) Principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia, care sunt COPIII, ELEVII, TINERII;
- e) Principiul libertății de gândire, al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;
- f) Principiul respectării dreptului la opinie al elevului, ca beneficiar direct al sistemului de învățământ;
- g) Principiul incluziunii sociale;
- h) Principiul descentralizării și autonomiei instituționale;
- i) Principiul transparenței;
- j) Principiul participării și responsabilității
- k) Principiul promovării și susținerii personalului din educație.

EDUCAȚIA /Analiza situației actuale/

Ambianța, mediul favorabil pentru asigurarea stării de bine sunt a copilului, elevului sunt imperative ale domeniului educație și sunt direct proporționale cu atitudinea prietenoasă față de copii și condițiile, în care se desfășoară procesul de educație.

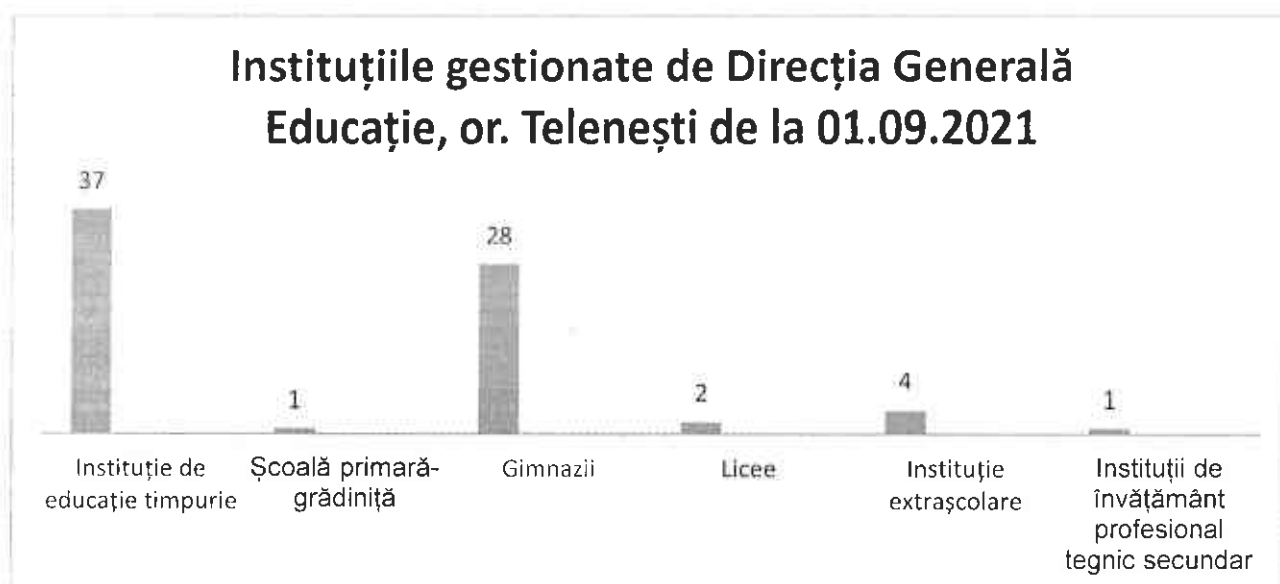
Activitatea de educație și instruire a copiilor se realizează în baza Curriculumului școlar al copiilor de vârstă timpurie și al Curriculumului pentru învățământul general din Republica Moldova, precum și a Standardelor de învățare.

Veriga primară a fost și rămâne în continuare un pilon semnificativ în procesul de formare a personalității elevului.

Întregul proces instructiv-educativ este axat pe copil, pe necesitățile lui, pe ritmul propriu și nivelul de dezvoltare a fiecărui copil în parte.

Conform calculelor, în medie, la 100 de elevi revin 9 cadre didactice.

La întâi septembrie 2021 în raionul Telenești Direcția Generală Educație Telenești a gestionat activitatea a 72 instituții, dintre care:

Notă: instituția de învățământ profesional tehnic secundar este la gestiunea directă a Ministerului Educației și Cercetării.

Instituții gestionate de Direcția Generală Educație

În instituțiile de învățământ ale raionului au fost înscriși 8325 elevi și copii, inclusiv:

- 2721 copii în instituțiile de educație timpurie;
- 5604 elevi, dintre care:
- 2367 elevi în învățământul primar;
- 2965 elevi în învățământul gimnazial;
- 272 elevi – în învățământul liceal.

Cei 5604 elevi au constituit 306 clase, media elev-clasă fiind de 18,3 elevi, aproape de nivelul mediei/republică

Instituțiile extrașcolare de învățământ complementar au fost frecventate de 1697 elevi, dintre care:

- 248 elevi au fost înscriși la Școala de Arte Plastice;
- 117 elevi - Școala Raională de Muzică;
- 762 elevi au frecventat cercurile Centrului de Creație,
- 570 elevi – secțiile Școlii Sportive.

Instruirea și educația copiilor și elevilor din raion au realizat-o 1007 cadre didactice, din aceștia - 73 manageri de instituții.

- 257 cadre didactice au activat în instituții de educație timpurie;
- 750 – în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal.

Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale, accesul lor la servicii educaționale calitative este un proces permanent și o preocupare a Direcției Generale Educație, a instituțiilor educaționale, care se străduie să realizeze educația incluzivă în așa mod, ca să răspundă diversității copiilor și cerințelor

individuale de dezvoltare a lor, să ofere oportunități și șanse egale de a beneficia de drepturile fundamentale ale omului.

Procesul incluziunii școlare este monitorizat de specialiștii Serviciului de Asistență Psihopedagogică (SAP), o subdiviziune a Direcției Generale Educație, care în anul școlar 2020 - 2021 a supravegheat incluziunea a 231 copii din instituțiile de învățământ general (inclusiv 74 copii certificați) și a 17 copii din învățământul preșcolar (inclusiv 7 copii certificați), în total - 248 copii și elevi cu CES.

În același timp, specialiștii SAP au acordat instruire și asistență unui număr de 34 cadre didactice de sprijin.

Specialiștii SAP, au realizat un șir de activități de instruire pentru cadrele didactice de sprijin (atelier, seminare) și au acordat servicii de asistență psihopedagogică atât copiilor cu CES, cât și părinților acestora.

Serviciile au fost variate, în dependență de necesitatea copilului:

- consiliere psihologică (72 ședințe pentru elevi, 54 ședințe- pentru copii din IET;
- 26 ședințe- pentru părinți sau reprezentanții legali ai copiilor);
- asistență logopedică (168 ședințe pentru copii, 29 ședințe – pentru părinți);
- asistență psihopedagogică (22 ședințe pentru copii, 7 ședințe – pentru părinți);
- asistență educațională (71 ședințe pentru copii, 5 ședințe – pentru părinți).

DINAMICA
efectivului de elevi în anii realizării Programului
(2022-2027, ani școlari)

Instituția	2021-2022		2022-2023		2023-2024		2024-2025		2025-2026	
	Numărul total de elevi din clasa a I-a	Numărul total de elevi din instituție	Numărul total de elevi din clasa a I-a	Numărul total de elevi din instituție	Numărul total de elevi din clasa a I-a	Numărul total de elevi din instituție	Numărul total de elevi din clasa a I-a	Numărul total de elevi din instituție	Numărul total de elevi din clasa a I-a	Numărul total de elevi din instituție
L.T " L.Bлага" Telenești		211		230		225		225		225
LT "A. Păunescu" Căzănești	17	180	18	210	19	233	20	262	16	266
IP Gimnaziul "V.Anestiade" Saratenii Vechi	23	185	26	193	35	208	23	211	26	212
IP Gimnaziul Țințareni	20	160	15	155	15	149	20	155	21	163
IP Gimnaziul "D.Cantemir" Mîndrești	32	249	26	247	33	252	25	251	20	243
Fil."E.Catelly" Zgărdești	7	45	5	45	7	52	5	57	6	56
IP Gimnaziul Brinzenii Vechi	27	201	27	205	28	205	24	212	24	212

IP Gimnaziul Negureni	24	247	49	272	27	270	27	285	20	267
IP Gimnaziul” Ion Bînzari”Hirişeni	16	141	12	134	13	123	10	120	12	114
IP Gimnaziul ”T.Brădescu”Chişte Iniţa	37	302	30	298	30	288	24	283	34	274
IP Gimnaziul”V.Cordineanu” Chiţcanii Vechi	11	168	19	161	16	156	12	152	18	144
IP Gimnaziul Crăsnăşeni	15	123	17	134	18	138	19	140	15	137
IP Gimnaziul Băneşti	22	220	36	233	24	239	30	246	29	244
IP Gimnaziul Ineşti	18	187	19	181	13	177	21	178	19	178
IP Gimnaziul”E.Romanescu” Leuşeni	13	150	19	156	22	161	21	165	19	166
IP Gimnaziul”N.Popa”Verejeni	31	239	35	249	30	250	19	249	14	228
IP Gimnaziul Tîrşiţei	16	130	20	138	10	130	17	130	13	133
IP Gimnaziul Suhuluceni	11	107	16	106	11	107	12	107	14	107
IP Gimnaziul ”N.Holban”. Scorţeni	29	225	28	230	22	212	27	216	16	214
IP Gimnaziul ”M.Eminescu” Teleneşti	115	760	90	772	60	765	85	759	85	769
IP Gimnaziul ”Efim Josanu” Ciulucani	18	146	15	149	15	143	21	146	18	142
IP Gimnaziul Coropcenii	14	141	12	136	14	133	15	125	9	118
IP Gimnaziul Budăi	20	145	20	150	20	155	18	157	18	157
IP Gimnaziul Ghiliceni	12	136	11	131	10	127	15	129	14	121
IP Gimnaziul Băneştii Noi	0	85	13	84	11	95	11	91	11	89
IP Gimnaziul”A.Moraru”. Pistruieni	14	135	12	136	15	134	8	126	10	118
IP Gimnaziul Nucărenii	16	83	10	93	0	80	12	82	0	70
IP Gimnaziul Văşienii	15	109	4	113	11	110	9	101	9	96
IP Gimnaziul ”Pavel Bechet”Vadul-Leca	15	122	13	122	12	123	22	125	8	119
IP Gimnaziul Ratuş	19	141	15	142	16	142	15	141	16	142

IP Gimnaziul Cîsla	11	88	9	88	8	77	8	68	8	76
Sc. primara - grădiniță Cucioaia	7	14	4	18	4	15	3	14	4	11
Total	645	5575	645	5711	569	5674	598	5708	546	5611

VIZIUNEA

Viziunea presupune desfășurarea procesului educațional în 27 instituții de învățământ secundar general, *centrarea învățământului pe elev*, schimbarea rolului elevilor în procesul de predare-învățare *din receptori pasivi de informație* și adevăruri “de-a gata” *în participanți activi, în căutarea cunoașterii*.

Prin educație elevii dezvoltă o serie de calități ale minții și obiceiuri de investigare: creativitate, curiozitate, inteligență critică, abilități pentru rezolvarea de probleme, capacitatea de autocritică rațională și îmbunătățire, aprecierea și respectul pentru o varietate bogată de puncte de vedere și perspective.

Direcția Generală Educație Telenești continuă promovarea și realizarea politicilor naționale în domeniul educației, axate pe valorile naționale și general - umane, pe formarea cetățenilor activi, pe stimularea cadrelor didactice profesioniste, atragerea și menținerea în domeniu a specialiștilor tineri.

Pașaportul sistemului educațional din raionul TELENEȘTI

Profilul DGE Telenești

Direcția Generală Educație Telenești, conform actelor normative, este responsabilă de promovarea politicilor în următoarele domenii: educație preșcolară, învățământ primar și gimnazial, învățământ liceal, învățământ extrașcolar, formarea continuă a cadrelor didactice, promovarea relațiilor interșcolare în domeniul educației, de asigurarea accesului cadrelor didactice și manageriale la formarea continuă.

Misiunea Direcției Generale Educație Telenești

Direcția Generală Educație a Consiliului Raional Telenești este organul de specialitate al administrației publice raionale care promovează politica de stat în domeniul educației și formării profesionale, racordată la tendințele naționale și internaționale moderne de dezvoltare social-economică, asigurând accesul la educație pentru toți cetățenii din unitatea administrativ-teritorială.

Direcția Generală Educație Telenești își propune să asigure calitatea educației la nivel de raion prin promovarea consecventă a politicii educaționale a statului, a prevederilor tuturor actelor normative în vigoare, prin implementarea eficace a planului - cadru de învățământ, management calitativ, prin coordonarea efectivă a activității tuturor instituțiilor de învățământ din raion.

Scurtă caracteristică statistică conform situației la 01.01.2022

Numărul instituțiilor de învățământ secundar general (o școală primară-grădiniță, 28 gimnazii, 2 licee)

- 31

Număr de elevi - 5565 (la 01 ianuarie 2022)

Număr de clase - 306 (18,17 elevi/per clasă)

Pedagogi - persoane fizice - 572

Alt personal, persoane fizice - 425

Descriere succintă a rețelei școlare a raionului Telenеști

(la analiza situației actuale se ia ca punct de referință anul 2021)

Localități în componența raionului Telenеști:

Nr.	Denumire localitate	Instiție/ii de învățământ
1.	<u>or. Telenеști</u>	Liceul Teoretic <i>L. Blaga</i> Gimnaziul <i>M. Eminescu</i> Grădinițele de copii nr.3.4 Centrul de creație al copiilor și tinerilor Școala de Arte Plastice "Nicolae Moisei" Școala Sportivă Școala muzicală "Academician Gheorghe Mustea"
2.	<u>s. Bănești</u>	Gimnaziu Grădiniță
3.	<u>s. Băneștii Noi</u>	Gimnaziu Grădiniță
4.	<u>s. Bogzești</u>	Grădiniță
5.	<u>s. Brînzanii Vechi</u>	Gimnaziu Grădiniță
6.	<u>s. Budăi</u>	Gimnaziu Grădiniță
7.	<u>s. Căzănești</u>	Liceul teoretic <i>A. Păunescu</i> Grădiniță
8.	<u>s. Chiștelnița</u>	Gimnaziu Grădinița nr.1 Grădinița nr.2
9.	<u>s. Chițcanii Vechi</u>	Gimnaziu Grădiniță
10.	<u>s. Cișla</u>	Gimnaziu Grădiniță
11.	<u>s. Ciulucani</u>	Gimnaziu Grădiniță
12.	<u>s. Codru</u>	Grădiniță
13.	<u>s. Codrul Nou</u>	Grădiniță
14.	<u>s. Coropcenii</u>	Gimnaziu Grădiniță
15.	<u>s. Crăsnășeni</u>	Gimnaziu Grădiniță
16.	<u>s. Cucioaia</u>	Școală primară grădiniță
17.	<u>s. Ghermănești</u>	Grădiniță

18.	<u>s. Ghiliceni</u>	Gimnaziu Grădiniță
19.	<u>s. Hirîșeni</u>	Gimnaziu Grădiniță
20.	<u>s. Inești</u>	Gimnaziu Grădiniță
21.	<u>s. Leușeni</u>	Gimnaziu Grădiniță
22.	<u>s. Mîndra</u>	Grădiniță
23.	<u>s. Mîndrești</u>	Gimnaziul <i>D.Cantemir</i> Grădiniță
24.	<u>s. Negureni</u>	Gimnaziu Grădiniță
25.	<u>s. Nucăreni</u>	Gimnaziu Grădiniță
26.	<u>s. Ordășei</u>	Grădiniță
27.	<u>s. Pistruieni</u>	Gimnaziu Grădiniță
28.	<u>s. Ratuș</u>	Gimnaziu Grădiniță
29.	<u>s. Sărătenii Vechi</u>	Gimnaziul <i>V.Anestiade</i> Grădiniță
30.	<u>s. Scorteni</u>	Gimnaziu Grădiniță
31.	<u>s. Suhuluceni</u>	Gimnaziu Grădiniță
32.	<u>s. Tînțăreni</u>	Gimnaziu Grădiniță
33.	<u>s. Tîrșitei</u>	Gimnaziu Grădiniță
34.	<u>s. Vadul-Lecă</u>	Gimnaziu Grădiniță
35.	<u>s. Văsieni</u>	Gimnaziu Grădiniță
36.	<u>s. Verejeni</u>	Gimnaziu Grădiniță
37.	<u>s. Zgărdești</u>	Filială a Gimnaziului "D.Cantemir" Mîndrești Grădiniță

Codul Educației prevede realizarea unei educații de calitate, relevante și accesibile tuturor copiilor de vîrstă școlară. Consiliul Raional Telenești întotdeauna a acordat și va continua să acorde atenție prioritară soluționării problemelor instituțiilor preșcolare, generale și extrașcolare.

Din partea autorităților publice raionale și locale au fost întreprinse acțiuni permanente în vederea asigurării bunei funcționări a sistemului educațional.

În cele 37 grădinițe sunt instituționalizați peste 2721 copii.

În anii 2015-2021 s-a observat o reducere esențială a numărului de elevi în instituțiile de învățământ. Reducerea numărului de copii de vârstă școlară în situația în care în multe localități capacitatea de proiect ale școlilor din raion deja depășește de câteva ori numărul de elevi, conduce la cheltuieli nejustificate. S-a înregistrat o scădere a numărului de elevi în școli, generată în primul rând de migrația peste hotare a copiilor împreună cu părinții lor și de regresul demografic.

În anii de referință a continuat implementarea noii formule de finanțare a instituțiilor de învățământ general în cadrul realizării proiectului „Educație de calitate în mediul rural”, un instrument important în asigurarea unui înalt grad de autonomie financiară și managerială. În același timp, noua formulă de finanțare crează condiții pentru optimizarea rațională a cheltuirii banilor publici.

Există în raion o problemă majoră – cea a plecării masive a părinților la munci peste hotare, copiii cărora rămân în grija altor persoane. E necesară includerea prioritară în activitatea cotidiană a autorităților publice locale, dar și a colectivelor pedagogice, a lucrătorilor din domeniul asistenței sociale, problemele copiilor aflați în dificultate. Școala are acum concurenți, cum ar fi internetul, alte căi de informare electronice, deaceia se impun activități de monitorizare a copiilor nu doar în timpul aflării lor la școală, dar și în timpul liber pentru a exclude tot mai multe cazuri de violență, suicid în rândul copiilor și adolescenților.

Se impune o colaborare multiplă, atât din partea autorităților publice locale, dar și o susținere esențială din partea statului în vederea reînnoirii corpului profesoral și de atragere a specialiștilor tineri în instituțiile de învățământ din localitățile noastre. Crearea condițiilor optime de trai și de muncă a tinerilor specialiști în satele raionului trebuie să devină o prerogativă a APL de nivelul I și nivelul II. Deoarece nivelul de dezvoltare economică a raionului este sub mediu, populația, în mare, a luat drumul pribegiei – 1/3 din populația activă este plecată la muncă peste hotarele republicii. De menționat, că începând cu anul 2018 s-a observat o scădere tot mai evidentă a numărului populației care alege ca destinație pentru activitatea de muncă țările europene.

Tab. 1 Instituțiile de învățământ secundar general mici, cu un contingent de elevi de până la 100

Denumirea Instituției	Localitatea	Nr. Elevi	Nr.clase	Administrația, unități /pers. fizice
Gimnaziul-grădiniță	Cucioaia	14	2	1,25/2
Gimnaziu	Câșla	88	8	1,25/2
Gimnaziu	Nucăreni	84	6	1,25/2
Gimnaziu	Băneștii Noi	88	6	1/1

Vadul lui - 450 m de școală

Tab. 2 Instituții de învățământ secundar general medii, cu un contingent de elevi de la 101 până la 400

Denumirea Instituției	Localitatea	Nr. elevi	Nr. clase	Administrația, unități /per. fizice	Pedagogi, unități/per s.fizice	Alt personal, unități/per. fizice
Liceul <i>Lucian Blaga</i>	Telenești	211	9	2,5/3	19,2/13	16,0
Gimnaziu	Mîndrești	248	14	3/3	15,6/23	19,3
Gimnaziul <i>Vasile Anestiade</i>	Sărătenii Vechi	186	9	3/4	26,2/29	31,5
Liceul <i>A.Păunescu</i>	Căzănești	179	13	2,5	12,5/11	12,4
Gimnaziu	Bănești	222	11	1,5/2	21,2/16	18,5
Gimnaziu	Crăsnășeni	122	9	1,25/2	13,4/11	13,75
Gimnaziu	Inești	189	9	1,5/2	17,3/19	19,5
Gimnaziul <i>Nicolae</i>	Scorțeni	227	10	2/2	21,5/26	18,5

<i>Holban</i>						
Gimnaziu	Suhuluceni	109	9	1,25/2	13,1/13	14,0
Gimnaziu	Verejeni	247	13	2/2	23,35/27	16,5
Gimnaziul <i>Eleonora Romanescu</i>	Leușeni	151	9	1,25/2	14,4/14	15,5
/Gimnaziul <i>Valeriu Corduneanu</i>	Chițcani	168	9	2/2	27,0/21	20,5
Gimnaziu	Tîrșiței	131	9	1,25/2	15,6/13	14,0
Gimnaziul <i>I.Bînzari</i>	Hîrișeni	141	9	1,25/2	14,1/16	12,5
Gimnaziu	Budăi	144	9	1,25/2	15,8/15	15,5
Gimnaziu	Ciulucani	149	9	1,5/2	18,2/17	14,3
Gimnaziul	Coropcenii	139	9	1,25/2	14,0/14	14,5
Gimnaziu	Văsieni	111	8	1,25/2	13,4/14	9,75
Gimnaziu	Ghiliceni	139	9	1,25/2	13,8/13	12,0
Gimnaziu	Nucăreni	84	6	1,25/2	12,9/12	10,5
Gimnaziul <i>Anton Moraru</i>	Pistruieni	141	9	1,25/2	15,3/14	16,0
Gimnaziu	Ratuș	140	9	1,5/2	20,1/20	16,9
Gimnaziul <i>Pavel Bechet</i>	Vadul Leca	118	9	1,25/2	14,5/10	10,0
Gimnaziul <i>T.Brădescu</i>	Chiștelnița	304	15	3/4	27,2/31	33,5
Gimnaziu	Țânțăreni	158	9	1,5/2	17,3/18	17,0
Gimnaziu	Brânzenii Vechi	203	10	1,5/2	17,3/19	19,5

Tab. 3 Instituții de învățământ secundar general cu un contingent de elevi de la 401 și mai mult

Denumirea instituției	Localitatea	Nr. Elevi	Nr. clase	Administrația , unități /per. fizice	Pedagogi, unități/per. fizice	Alt persona unități/ pers. fizice
Gimnaziul <i>M. Eminescu</i>	Telenești	760	27	3/3	49,7/48	39,25

Tabela 4. Nivelul de utilizare a spațiilor disponibile

Denumirea instituției	Localitatea	Numărul total de locuri, după proiect	Număr elevi
-----------------------	-------------	---------------------------------------	-------------

Liceul Teoretic <i>I. Blaga</i>	Telenești	500	211
Gimnaziul <i>D. Cantemir</i>	Mîndrești	1024	248
Gimnaziul <i>V. Anestiade</i>	Săratenii Vechi	1200	186
Liceul teoretic <i>A. Păunescu</i>	Căzănești	624	179
Gimnaziu	Negureni	1200	248
Gimnaziul	Țîntăreni	250	158
Gimnaziul <i>T. Brădescu</i>	Chiștelnița	650	304
Gimnaziu	Crăsnășeni	624	122
Gimnaziu	Inești	640	189
Gimnaziu	Bănești	320	222
Gimnaziu	Ghiliceni	300	139
Gimnaziu	Budai	624	144
Gimnaziu	Coropcenii	230	139
Gimnaziu	Telenești	960	760
Școala primară grădiniță	Cucioaia	100	14
Gimnaziu	Băneștii Noi	180	88
Gimnaziu	Cișla	150	88
Gimnaziu	Hirișeni	624	141
Gimnaziu	Ciulucani	400	149
Gimnaziu	Suhuluceni	447	109
Gimnaziu <i>E. Romanescu</i>	Leușeni	640	151
Gimnaziu	Văsieni	260	111
Gimnaziu	Ratuș	170	140
Gimnaziul <i>V. Corduneanu</i>	Chițcani	440	168
Gimnaziul <i>Nicolae Popa</i>	Verejeni	360	247
Gimnaziul <i>P. Bechet</i>	Vadul-Leca	200	118
Gimnaziu	Nucareni	100	88
Gimnaziu	Țîrșiței	220	131
Gimnaziul <i>N. Holban</i>	Scorțeni	624	227
Gimnaziul <i>A. Moraru</i>	Pistruieni	320	141

PROBLEME:

I. CAPITALUL UMAN ȘI INTELLECTUAL

- a) Pierderi masive a efectivului didactic
- b) Scăderea dramatică a numărului de copii/elevi (*pentru comparație: anul 2009 – peste 10.000 elevi; anul 2022 (01.01): 5534 elevi*).
- c) Socializarea, adaptarea psihosocială și educațională anevoiasă a copiilor cu comportament deviant, din familii vulnerabile
- d) Rezistența scăzută la diverse provocări, inclusiv cele legate de pandemia Covid 19
- e) Eficiență scăzută a educației incluzive.

II. SOCIETATE: COMUNITATE-FAMILIE-INSTITUȚIE EDUCAȚIONALĂ.

- a) Responsabilități reduse ale societății față de educație;
- b) Implicare insuficientă a familiei, comunității în educație;
- c) Problema educației în familie și pentru familie;
- d) Cooperarea insuficientă a școlii și a familiei în educația copiilor.

III. CURRICULUM ȘI CALITATEA EDUCAȚIEI.

- a) Problema calității și funcționalității curriculumului: actualitatea conținuturilor, complexitatea exagerată a materiei;
- b) Eficiența redusă a procesului de educație, aplicarea irelevantă a tehnologiilor și strategiilor didactice actuale, valorificarea insuficientă a noilor forme de învățare;
- c) Problema evaluării eficiente și obiective a rezultatelor învățării.

PRIORITIZAREA PROBLEMELOR PE NIVELURI ȘI CICLURI ȘCOLARE:

EDUCAȚIA TIMPURIE:

1. Problema accesului la educația timpurie, inclusiv de la 1 an de vârstă al copilului;
2. problema resurselor umane (lipsa personalului didactic și nondidactic);
3. problema asigurării calității în sistemul educației timpurii;
4. problema relației părinți/familie/tutori – instituții de educație timpurie;
5. problema asigurării metodologice, curriculare, tehnologice a educației timpurii;
6. problema asigurării sănătății copiilor, alimentarea conformă normelor.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, GIMNAZIAL, LICEAL:

1. problema asigurării calității și funcționalității învățământului primar, gimnazial, liceal;
2. problema asigurării cu cadre didactice și manageriale;
3. problema rețelei instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal;
4. problema abandonului școlar;
5. problema educației copiilor din familii vulnerabile (conform estimărilor, fiecare al 7-lea copil provine din familie vulnerabilă);
6. problema asigurării condițiilor de incluziune școlară și adaptare psihosocială;
7. problema relațiilor familie – școală – comunitate;
8. problema managementului eficient și a finanțării adecvate;
9. problema creării mediilor favorabile de învățare.

OBIECTIVE/SOLUȚII:

OBIECTIV STRATEGIC I:

Asigurarea instituțiilor educaționale cu resurse umane capabile să contribuie la educația copiilor și elevilor conform misiunii educației.

Obiective specifice:

1. Crearea condițiilor, oportunităților și perspectivelor de a asigura 100% instituțiile educaționale cu personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic, etc.
2. Diversificarea formării profesionale continue a cadrelor didactice, manageriale în raport cu nevoile personale, profesionale, instituționale, comunitare, naționale.

OBIECTIV STRATEGIC II:

Asigurarea accesului la educație pentru toți copiii.

Obiective specifice:

1. Îmbunătățirea rezultatelor învățării la evaluări naționale cu cel puțin 20% prin crearea mediilor favorabile de instruire, prin diversificarea strategiilor didactice, prin integrarea TIC în procesul de învățământ, prin aplicarea principiului educației centrate pe cel ce învață etc.
2. Asigurarea educației incluzive pentru toți cei ce învață și, în speță, a celor cu nevoi speciale.

3. Asigurarea condițiilor sociale, culturale, economice, psihologice și pedagogice de formare a personalității elevului din perspectiva noilor educații, provocărilor lumii contemporane, inclusiv celor naturale: secete, pandemii, crize etc.

OBIECTIV STRATEGIC III:

Valorificarea/ asigurarea coeziunii și protecției sociale a tuturor actorilor educaționali pentru oferirea unei educații de calitate.

Obiective specifice:

1. Creșterea responsabilității societății, comunității și a familiei pentru educație prin asigurarea reală a priorității educației, valorificarea potențialului propriu în vederea promovării educației de calitate astfel, încât, cu cel puțin cu 50% să crească percepția pozitivă a societății față de educație.
2. Asigurarea educației în familie prin educație parentală și asumarea de responsabilități precum și valorificarea parteneriatului familie – instituție de învățământ în educația copiilor.
3. Asigurarea și promovarea parteneriatelor în sistemul de învățământ prin programe și proiecte de cooperare astfel, încât toate instituțiile de învățământ general să participe în realizarea proiectelor.

OBIECTIV STRATEGIC IV:

Asigurarea realizării intereselor, aptitudinilor, oportunităților la nivel maxim prin educația nonformală și informală a copiilor, tinerilor și adulților, ca formă și modalitate de realizare a educației pe parcursul întregii vieți.

Obiectiv specific:

1. Actualizarea educației nonformale a elevilor în domeniile *Cultură și Societate; Arte; Știință, Tehnică, Tehnologii; Sport, Turism și Agrement* ca factor de realizare la nivel maxim a intereselor, aptitudinilor, abilităților acestora astfel, încât cel puțin 80% de elevi să fie cuprinși în educația extrașcolară.

OBIECTIV STRATEGIC V:

Consolidarea capacității manageriale, instituționale și dezvoltarea culturii organizaționale din perspectiva realizării politicii educaționale, dezvoltării strategice și creșterii performanțelor.

Obiective specifice:

1. Dezvoltarea culturii organizaționale și educaționale prin promovarea unui management participativ și democratic, prin promovarea instituției – școlii prietenoase elevului și educației centrate pe cel ce învață astfel, încât, cel puțin 70-80% de manageri școlari să obțină grage manageriale, 60% de instituții de învățământ să obțină statut de școală prietenoasă elevului.
2. Sincronizarea rețelei instituțiilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, în raport cu numărul de copii/ elevi; potențialul uman, financiar, tehnologic, logistic etc. de a asigura calitatea educației.
3. Crearea condițiilor de modernizare a infrastructurii și bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ la nivel de sistem ca factor de asigurare a funcționalității eficiente a acestora.

Planul operațional de restructurare a domeniului educație în raionul Telenești în următorii 5 ani

<i>Oiectivele specifice</i>	<i>Activități/acțiuni</i>	<i>Rezultate așteptate</i>	<i>Orizont de timp</i>	<i>Indicatori de performanță</i>
Cheltuieli ineficiente reduse până la 30% în	Perfecționarea managerilor școlari	31 manageri școlari	Pe parcursul realizării	În, cel puțin 30 instituții,

toate instituțiile educaționale din raion cu statut de executor secundar de buget.	în domeniul managementului financiar.	dețin competențe de planificare și raționalizare a cheltuielilor.	strategiei	managerii școlari dețin competențe de raționalizare și eficientizare a cheltuielilor pentru întreținerea instituției și ridicarea calității activității educaționale. 25 manageri școlari știu să-și planifice cheltuielile și să realizeze un audit eficient al lor. Consilii de administrație eficiente, transparente și responsabile.
	Implicarea altor actori sociali (părinți, elevi, reprezentanți din societatea civilă) în asigurarea transparenței cheltuielilor bugetare.	Eficientizarea activității Consiliului de administrație a instituției pe dimesiunea financiară.	Pe parcursul realizării Programului	
Restructurarea rețelei școlare în primii trei ani ai implementării strategiei.	Sensibilizarea opiniei publice asupra necesității acțiunilor de restructurare a rețelei școlare Pregătirea notelor informative pentru aprobarea acțiunilor de restructurare prin decizia Consiliului raional.	Crearea unei școli primare-grădiniță și a 7 filiale	Anii 2022-2025	Redimensionarea rețelei școlare: către anul 2025 în raion vor activa: 1 școli primare-grădiniță, 22 gimnazii, 2 licee (25 instituții de învățământ general față de 31 instituții în 2022)
25 instituții școlare asigurate cu infrastructură modernă: săli de sport echipate conform cerințelor, săli de computere cu conexiune la internet, laboratoare dotate, table interactive (cel puțin, o tablă interactivă în fiecare școală), soft-uri educaționale.	Sensibilizarea opiniei publice asupra necesității acțiunilor de renovare a școlilor de circumscripție. Promovarea problemelor școlilor în Consiliul raional, în comunitate. Instruirea cadrelor didactice în vederea asigurării calității actului educațional.	25 instituții școlare cu o infrastructură renovată, dotate cu echipament, materiale didactice moderne. Cadre didactice instruite, care utilizează eficient în procesul de predare-evaluare tehnologiile informaționale	Pe parcursul realizării programului	Cel puțin 15% din cadrele didactice dețin grade profesionale I, superior. Promovabilitate de, cel puțin, 90 % a treptelor de școlaritate. Cel puțin, câte un elev învingător la fiecare disciplină la Olimpiadele

		moderne, care aplică tehnici interactiv-participative în procesul educațional. Elevi competenți care promovează cu succes treapta de școlaritate atinsă.		disciplinare republicane.
Condiții de siguranță în spațiul școlar a tuturor copiilor pe tot parcursul implementării strategiei, conform Metodologiei în vigoare. Asigurarea durabilității condițiilor de siguranță în spațiul școlar.	Asigurarea pazei spațiului școlar în fiecare instituție școlară din raion. Atragerea actorilor comunitari în asigurarea securității spațiului școlar. Școlarizarea părinților, tutorilor copiilor în vederea cunoașterii și a respectării drepturilor copiilor la securitatea vieții.	Persoane instruite cum să asigure securitatea spațiului școlar. Asistenți sociali, tutori, asistenți parentali care promovează și asigură securitatea vieții copiilor. Părinți, tutori instruiți, responsabili de viața și securitatea copiilor.	Pe toată durata implementării programului	Scăderea și excluderea definitivă a cazurilor de neglijare a copiilor, de violență psihică sau fizică asupra lor.
Asigurarea, în fiecare an școlar, pentru fiecare cadru didactic, a cel puțin 50 ore de pregătire profesională în scopul acumulării creditelor de certificare a experienței pedagogice și în scopul asigurării unui grad înalt de calitate a actului educațional.	Delegarea la studii masterale a profesorilor care aspiră să activeze în instituțiile liceale. Desfășurarea în teren a variatelor tipuri de instruiți profesionale: trainunguri, seminare, sesiuni de instruire cu invitarea specialiștilor în domeniu...	Asigurarea instituțiilor liceale cu profesori care dețin grade didactice superior, I, precum și studii de masterat. Profesori instruiți în vederea aplicării metodelor active de învățare și a soft-urilor educaționale.	Pe parcursul implementării programului	Profesori calificați, specialiști tineri. Masteranzi, deținători ai gradelor superior, unu
Ofertă diversificată de activități extracurriculare și de petrecere eficientă a timpului liber pentru	Sporirea numărului de elevi care frecventează cercurile artistice,	Până la 1000 elevi care beneficiază de serviciile	Pe parcursul primilor trei ani de	Elevi care se evidențiază la concursurile, competițiile

toți elevii dotați și a celor din familii cu nivel material scăzut, a copiilor și elevilor cu CES.	pe interese, secțiile sportive. Înființarea filialelor Centrului de creație, Școala de arte plastice, Școala de muzică în localitățile raionului. Crearea condițiilor de acces a copiilor cu CES în instituțiile extrașcolare.	instituțiilor extrașcolare 6 filiale noi Rampe de acces pentru copii cu CES în toate cele 4 instituții extrașcolare.	realizare a strategiei.	republicane. Expoziții de lucrări ale elevilor cu CES.
Condiții materiale și de trai asigurate specialiștilor tineri în vederea motivării lor pentru menținerea în sistem și obținerea performanțelor în procesul educațional.	Stabilirea parteneriatului cu instituțiile de profil în vederea delgării în raion a specialiștilor tineri calificați. Parteneriat sigur cu APL nivel I, II în vederea asigurării specialiștilor tineri cu condiții de trai motivante pentru a activa în sistem.	Specialiști tineri cu pregătire solidă, implicați plenar în obținerea performanțelor.	Pe parcursul implementării strategiei.	Elevi din treapta de liceu care înregistrează performanțe. Promovabilitate de 98 % a elevilor din ciclul gimnazial.

**Instituțiile de învățământ ce urmează a fi restructurate/optimizate în următorii ani
2022-2027**

<i>N /o</i>	<i>Actuala denumire a instituției</i>	<i>Nr de elevi</i>	<i>Nr clase</i>	<i>Elevi / clasă</i>	<i>Denumirea nouă a instituției</i>	<i>Nr de elevi</i>	<i>Nr de clase</i>	<i>termenul</i>
1	Gimnaziul Cîșla	88	8	11	Școală primară-grădiniță	27	4	2022
2	Gimnaziul Băneștii Noi	88	6	11	Filială a IP Gimnaziul Bănești	28	2	2022
3	Gimnaziul Nucăreni	84	6	14	Filială a IP Gimnaziul Țintăreni	38	4	2022
4	Școala primară-grădiniță Cucioaia	14/1 6	3	4,6	Reorganizată în grădiniță	0	0	2022
5	Gimnaziul Vadul Leca	118	9	13,1	Filială a Liceului Teoretic "A.Păunescu" Căzănești	123	9	2024
6	Gimnaziul	111	8	13,8	Filială a	110	9	2024

	Văsieni				Gimnaziului "E.Romanescu" Leușeni			
7	Gimnaziul Crăsnășeni	122	9	13,5	Filială a Gimnaziului Budăi	138	9	2024, 2025
8	Gimnaziul Coropcenii	139	9	14,4	Filială a IP Gimnaziul Suhuluceni	49	4	2024

Învățământul secundar general din raionul Telenesti: instituțiile de circumscripție (nou stabilite și/sau completate)

<i>nr. de unit</i>	<i>Denumirea instituției (șc. circumscripț)</i>	<i>Localități deservite</i>
1	IP Gimnaziul Bănești	Bănești Băneștii Noi
2	IP Gimnaziul Budăi	Budăi Crăsnășeni
3	IP Gimnaziul Suhuluceni	Suhuluceni Coropcenii
4	IP Gimnaziul "E.Romanescu" Leușeni	Leușeni Văsieni
5	IP Gimnaziul Țințăreni	Țințăreni Codru Nucăreni
6	IP Gimnaziul "D.Cantemir" Mîndrești	Mîndrești Cucioaia Câșla
7	IP Liceul Teoretic "A.Păunescu" Căzănești	Căzănești Vadul Leca